

Warszawa, dnia wtorek, 5 grudnia 2023 r.

Poz. 102

**DECYZJA NR 392
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 4 grudnia 2023 r.

w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Akademii Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach oraz Szkole Policji w Słupsku.

§ 3. Kursy specjalistyczne w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Traci moc decyzja nr 25 Komendanta Głównego Policji z dnia 8 lutego 2021 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. Urz. KGP poz. 10 oraz z 2022 r. poz. 57).

§ 5. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Jarosław SZYMCZYK

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 289, 347, 535, 641, 1088 i 1860.

Załącznik do decyzji nr 392
Komendanta Głównego Policji
z dnia 4 grudnia 2023 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
W ZAKRESIE KWALIFIKOWANEJ PIERWSZEJ POMOCY**

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzania egzaminu końcowego
10. Lista wyposażenia dydaktycznego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie policjantów do realizacji zadań z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci w służbie stałej.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 10 dni szkoleniowych. Realizacja kursu wymaga przeprowadzenia 80 godzin lekcyjnych według następującego podziału:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)
Zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	1
Realizacja treści programowych	71
Egzamin końcowy	7
Zakończenie kursu	1
Ogółem	80

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach realizowanych od poniedziałku do piątku, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki szkoleniowej może, przy zachowaniu przepisów dotyczących rozkładu czasu służby, wprowadzić inny tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych oraz realizować zajęcia od poniedziałku do soboty.

Dopuszczalne jest podczas prowadzenia zajęć symulacyjnych bądź ćwiczeń, regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki metodycznej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność z uwagi na efektywność stosowanych metod (technik) dydaktycznych oraz cele dydaktyczne zajęć, nie może przekraczać 12 osób w trakcie zajęć teoretycznych oraz 6 osób w trakcie zajęć praktycznych na jednego nauczyciela prowadzącego zajęcia.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadzą osoby posiadające uprawnienia lekarza systemu, pielęgniarki systemu albo ratownika medycznego, posiadające aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego planem nauczania oraz co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych lub co najmniej pięcioletni staż służby lub pracy w służbie podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej.

Zajęcia teoretyczne i praktyczne w zakresie:

- psychologicznych aspektów wsparcia poszkodowanego prowadzi psycholog posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe;
- ratownictwa technicznego, chemicznego i ekologicznego prowadzi osoba posiadająca co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu czynności ratowniczych.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Temat	Czas realizacji ogółem	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Sposób zaliczenia
NR 1 Organizacja ratownictwa medycznego – podstawy prawne.	1	1		Słuchacz podlega bieżącemu ocenianiu. Do określenia stopnia przyswojenia wiedzy lub opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
NR 2 Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia.	3	2	1	
NR 3 Zestawy ratownicze, dezynfekcja sprzętu.	5	2	3	
NR 4 Elementy anatomii i fizjologii, ocena poszkodowanego, badanie wstępne oraz szczegółowe.	4	2	2	
NR 5 Poszkodowany nieprzytomny.	2	1	1	
NR 6 Resuscytacja (dorosły, dziecko, niemowlę, noworodek, sytuacje szczególne).	10	2	8	
NR 7 Zasady defibrylacji poszkodowanego metodą półautomatyczną i automatyczną.	3	1	2	
NR 8 Wstrząs.	2	2		
NR 9 Inne stany nagłe – drgawki, cukrzyca, zawał mięśnia sercowego, udar mózgowy, zatrucia, podtopienia.	2	2		

NR 10 Urazy mechaniczne i obrażenia – złamania, zwichnięcia, skręcenia, krwotoki, obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, głowy i kończyn.	11	3	8
NR 11 Urazy chemiczne, termiczne, elektryczne, zagrożenia środowiskowe, akty terroru.	3	1	2
NR 12 Taktyka działań ratowniczych – zdarzenia masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja wstępna, karta udzielonej pomocy, logistyka.	6	2	4
NR 13 Ewakuacja ze strefy zagrożenia.	4	2	2
NR 14 Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	7		7
NR 15 Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych.	3	1	2
NR 16 Zajęcia do dyspozycji prowadzących.	5		5
Razem:	71	24	47

9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzania egzaminu końcowego

Kurs kończy się egzaminem końcowym. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest udział we wszystkich zajęciach teoretycznych i praktycznych objętych programem.

Egzamin przeprowadza się według poniższych zasad:

- Egzamin końcowy jest przeprowadzany przez Komisję Egzaminacyjną, w której skład wchodzi:
  - koordynator ratownictwa medycznego Policji albo osoba przez niego wskazana, albo koordynator ratownictwa medycznego szkoły policyjnej, której powierzono do realizacji kurs specjalistyczny – jako przewodniczący,
  - konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny ratunkowej właściwy ze względu na siedzibę podmiotu szkolącego lub inny lekarz systemu,
  - przedstawiciel podmiotu szkolącego.
- Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej powołuje i odwołuje kierownik jednostki szkoleniowej, której powierzono do realizacji kurs, a pozostałych członków Komisji Egzaminacyjnej powołuje

- i odwołuje kierownik jednostki szkoleniowej w porozumieniu z przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej.
3. Egzamin końcowy składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i praktycznego. Każda część egzaminu oceniana jest oddzielnie. Do łącznej oceny z przeprowadzonego egzaminu końcowego stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
  4. Egzamin teoretyczny przeprowadzany jest w formie testu, ujętego w kartę testową, składającego się z zestawu 30 zadań testowych wybranych przez komisję spośród zadań testowych opracowanych przez Centrum Egzaminów Medycznych, działające na podstawie odrębnych przepisów, i podanych do publicznej informacji na stronach internetowych Centrum Egzaminów Medycznych. Karty testowe są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w jednostce szkoleniowej, której powierzono do realizacji kursu w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie oraz dostarczane na miejsce egzaminu teoretycznego przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej w dniu, w którym ma być przeprowadzony egzamin. Karty testowe są zabezpieczone przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią przez osoby nieuprawnione. Usunięcie zabezpieczeń i ujawnienie treści kart testowych następuje w sali egzaminacyjnej po rozpoczęciu egzaminu teoretycznego w obecności osób zdających. W trakcie egzaminu teoretycznego zabronione jest wynoszenie lub usuwanie w inny sposób karty testowej z sali egzaminacyjnej. Odpowiedzi na zadania testowe udziela się wyłącznie na karcie testowej. Podstawą do zaliczenia egzaminu teoretycznego jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na co najmniej 90 % zadań testowych zawartych w karcie testowej. Pozytywny wynik egzaminu teoretycznego stanowi warunek konieczny dopuszczenia do egzaminu praktycznego. Stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
  5. Egzamin praktyczny obejmuje wykonanie przez osobę zdającą dwóch losowo wybranych zadań egzaminacyjnych sprawdzających praktyczne postępowanie w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy, przy czym jedno zadanie obejmuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie z elektronicznym monitorowaniem i oceną wykonywanych czynności wraz z możliwością wydruku danych.
  6. Wykonanie zadań, o których mowa w ust. 5, oceniane jest na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. z 2021 r. poz. 411), indywidualnie przez każdego członka komisji, posługującego się następującą skalą ocen: 5 (bardzo dobry), 4,5 (dobry plus), 4 (dobry), 3,5 (dostateczny plus), 3 (dostateczny), 2 (niedostateczny). Ocena niedostateczna zostaje postawiona, gdy opowie się za nią co najmniej 2/3 składu komisji. Oceną końcową za egzamin praktyczny jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen częściowych, uzyskanych od poszczególnych członków komisji, z tym że egzamin praktyczny uznaje się za zaliczony, jeżeli osoba zdająca otrzyma ocenę co najmniej dostateczną.
  7. Z przeprowadzonego egzaminu końcowego przewodniczący sporządza protokół, który zawiera:
    - 1) datę i miejsce przeprowadzenia egzaminu;
    - 2) imiona i nazwiska oraz funkcje członków komisji;
    - 3) imiona i nazwiska osób przystępujących do egzaminu wraz ze wskazaniem czy odbyły wszystkie zajęcia teoretyczne i praktyczne objęte programem;
    - 4) wykaz ocen z części teoretycznej i praktycznej;
    - 5) podpisy członków komisji.

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego, w którym w miejscu ogólnego wyniku nauki stosuje się wpis: „pozytywnym” a w miejscu oceny z egzaminu: „pozytywną” oraz zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskaniu tytułu ratownika (zgodne z wzorem ujętym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. poz. 1537, z 2011 r. poz. 1778, z 2018 r. poz. 1752 oraz z 2023 r. poz. 1961).

Do czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wydanego na podstawie art. 34k ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego, stanowiące załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 2826).

10. Lista wyposażenia dydaktycznego

Kategoria/nazwa wyposażenia	Liczba na grupę ćwiczeniową
Sala wykładowa.	1
Sala ćwiczeniowa.	1
Rurki ustno-gardłowe wielorazowe typu Guedela (różnego rozmiaru, w tym największa, przezroczyste – umożliwiające stwierdzenie obecności ciała obcego w świetle rurki).	zestaw
Zestaw ssący: mechaniczny, ręczny z jednorazowym pojemnikiem na treść, dla dorosłych (wydajność co najmniej 20 l/min) i niemowląt.	1
Worek samorozprężalny, przezroczysty, o konstrukcji umożliwiającej wentylację bierną i czynną przy objętości oddechowej od 500 do 800 ml, zapewniający częstość 10 oddechów na minutę mieszanina o zawartości 97-100 % tlenu, przy przepływie tlenu 15 l/min, o konstrukcji uniemożliwiającej przekroczenie cieniowania w układzie oddechowym 40 lub 45 cm słupa wody.	1
Worek samorozprężalny dla dzieci.	1
Maska twarzowa w dwóch rozmiarach (dzieci od 5 lat i dorośli) przezroczysta, z mankietem silikonowym fartuchowym.	zestaw
Jednorazowa maska krtaniowa.	zestaw
Reduktor łączący butlę tlenową z odbiornikami tlenu, wykonany z mosiądzu (ewentualne elementy niemetalowe antystatyczne), przystosowany do pracy przy ciśnieniu roboczym, co najmniej 200 barów i ciśnieniu zredukowanym od 4 do 5 barów.	1
Zestaw jednorazowego użytku do tlenoterapii biernej z rezerwuarem (dwie przezroczyste maski z możliwością modelowania w części nosowej – jedna duża i jedna mała).	zestaw
Butla tlenowa aluminiowa o płaskim dnie, o pojemności sprężonego tlenu, co najmniej 400 przy ciśnieniu 150 barów, z możliwością napełnienia w systemie DIN (dla tlenu medycznego), o ciśnieniu roboczym, co najmniej 200 barów.	1
Nosze typu deska z tworzywa sztucznego, przepuszczalne dla promieni X, z co najmniej czterema kompletami kodowanych kolorami pasów zabezpieczających mocowanych obrotowo, z zestawem do unieruchamiania głowy i kręgosłupa szyjnego.	1
Nosze podbieraki.	1
Kołnierz szyjny z tworzywa sztucznego, wodoodporny, z możliwością regulacji rozmiaru (dla dzieci i dorosłych) oraz badania tętna na tętnicach szyjnych.	wg potrzeb
Szyna typu Kramera o różnych wymiarach (1200 x 120 mm, 1000 x 100 mm, 900 x 120 mm 250 x 50 mm) w zdejmowalnym powleczeniu każdej szyny z miękkim tworzywem nie przepuszczalnym dla płynów, wydzielin i wydaliny.	zestaw
Szyna wyciągowa.	1
Opatrunki – różne wymiary (osobisty, kompresy gazowe jałowe, gaza opatrunkowa jałowa, opaski opatrunkowe dziane, chusta trójkątna tekstylna, bandaż elastyczny, siatka opatrunkowa nr 1, 2, 3 i 6, przylepiec z opatrunkiem, przylepiec bez opatrunku, komplet szkoleniowych opatrunków hydrożelowych schładzających).	wg potrzeb
Aparat do płukania oka z bocznym odpływem.	1
Rękawiczki nitrylowe jednorazowe.	wg potrzeb
Worek plastikowy z zamknięciem na odpady.	wg potrzeb
Płyn do dezynfekcji rąk.	wg potrzeb
Nożyczki ratownicze.	1
Nóż do cięcia pasów bezpieczeństwa.	1
Folia izotermiczna.	wg potrzeb
Rurka krtaniowa.	zestaw
Opatrunek wentylowy na rany klatki piersiowej.	wg potrzeb
Kamizelka - szyna kręgosłupowa.	1

Wskaźnik CO2.	1
Szyna i materac podciśnieniowy.	zestaw
Aspirator jadu.	1
Szkoleniowy defibrylator zautomatyzowany.	1
Fantom dziecka i niemowlęcia do nauki resuscytacji.	1
Kieszonkowa maska do sztucznej wentylacji z zaworem.	wg potrzeb
Fantom do nauki intubacji dotchawiczej dorosłego z przekrojem górnych dróg oddechowych do nauki i oceny wzrokowej prawidłowego stosowania rurki ustno-gardłowej (obecność tworów anatomicznych: wargi, zęby, język, podniebienie, ruchomy przekrój kręgosłupa w odcinku szyjnym, wejście do krtani i przetyku, nagłośnia).	1
Fantom w formie torsu do nauki udrażniania dróg oddechowych dorosłego metodami bezprzyrządowymi i oddechu sztucznego, a także masażu pośredniego serca i badania tętna na tętnicach szyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - z elektronicznym monitorowaniem i oceną wykonywanych czynności wraz z możliwością wydruku danych w języku polskim, - z elektroniczną oceną czasu badania tętna, - z wbudowanym metronomem, - z możliwością oceny masażu w czasie rzeczywistym, - z możliwością oceny średniej głębokości ucisków, - z możliwością oceny średniej częstości ucisków na minutę, - z możliwością oceny liczby ucisków prawidłowych, zbyt płytkich i zbyt głębokich, - z możliwością oceny nieprawidłowego ułożenia rąk, - z możliwością oceny unoszenia klatki piersiowej w czasie wdechu, oceny objętości oddechowej, oceny liczby oddechów poprawnych, zbyt płytkich i zbyt głębokich. 	1
Fantom do nauki udrażniania dróg oddechowych noworodka metodami bezprzyrządowymi i oddechu sztucznego oraz masażu pośredniego serca z kontrolą tętna na tętnicy ramiennej oraz z monitorowaniem i oceną oddechu i masażu z możliwością: <ul style="list-style-type: none"> - obserwacji unoszenia się przedniej ściany klatki piersiowej w czasie wentylacji, - oceny prawidłowej i zbyt dużej objętości oddechowej, - oceny zbyt szybkiego wdechu, - oceny prawidłowej i nieprawidłowej głębokości ucisków klatki piersiowej, - oceny nieprawidłowego ułożenia palców do masażu. 	1
Respirator transportowy, objętościowo-zmienny.	1

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**TEMAT NR 1: ORGANIZACJA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO – PODSTAWY PRAWNE**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić podstawy prawne funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce,
- omówić wyposażenie podmiotu ratowniczego w sprzęt do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy,
- omówić funkcjonowanie zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lecyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Podstawy prawne funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego. Wyposażenie w sprzęt medyczny jednostek współpracujących z systemem ratownictwa medycznego (Policja, Państwowa Straż Pożarna).	1	wykład, dyskusja	Omów podstawy prawne funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce. Przedstaw organizację systemu ratownictwa w Polsce oraz jednostki współpracujące z systemem. Omów wyposażenie w sprzęt medyczny jednostek współpracujących z systemem państwowego ratownictwa medycznego.

TEMAT NR 2: BEZPIECZEŃSTWO WŁASNE, POSZKODOWANEGO, MIEJSCA ZDARZENIA**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- korzystać ze sprzętu ochronnego znajdującego się w wyposażeniu zestawów ratowniczych,
- postępować z odpadami medycznymi,
- dokonać oceny zagrożeń dla siebie i poszkodowanego,
- właściwie postępować ze sprzętem ratowniczym zanieczyszczonym krwią, wydaliniami i wydzielinami (materiał potencjalnie zakaźny).

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Bezpieczeństwo ratownika.	3	wykład, ćwiczenia	Przedstaw ryzyko zakażeń m.in. WZW, HIV, SARS-COV-2 w trakcie udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy. Omów środki ostrożności w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi. Przedstaw zasady postępowania z przedmiotami, które miały kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym. Omów zasady postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny. Przedstaw sposoby postępowania ze użytym materiałem opatrunkowym i innymi odpadami. Przedstaw sposoby zabezpieczenia ratownika przed kontaktem z materiałem potencjalnie zakaźnym. Omów szczegółowo zasady bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia zarówno ratownika, jak i poszkodowanego. Przedstaw wskazania do natychmiastowej ewakuacji poszkodowanego z miejsca zdarzenia. Omów taktykę działań w różnego typu akcjach ratowniczych.

TEMAT NR 3: ZESTAWY RATOWNICZE, DEZYNFEKCJA SPRZĘTU**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- korzystać ze sprzętu znajdującego się w wyposażeniu zestawów ratowniczych,
- właściwie postępować ze sprzętem medycznym zanieczyszczonym krwią, wydaliniami i wydzielinami (materiał potencjalnie zakaźny).

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Elementy składowe zestawu ratowniczego – przeznaczenie, możliwości wykorzystania, zasady użycia i dezynfekcji.	5	wykład, ćwiczenia	Zaprezentuj poszczególne elementy składowe zestawów ratowniczych i ich przeznaczenie. Omów zasady posługiwania się zestawem ratowniczym w różnych warunkach i sytuacjach ratowniczych oraz montaż i demontaż poszczególnych elementów zestawów. Przedstaw zasady działania worka samorozprężalnego. Zaprezentuj sprzęt do tlenoterapii biernej. Omów zasady bezpiecznego posługiwania się tlenem w różnych warunkach. Przedstaw zasady zbierania, transportu, przechowywania, dezynfekcji sprzętu i utylizacji środków opatrunkowych potencjalnie zakaźnych. Omów sposoby organizacji punktu odkażania sprzętu ratowniczego w jednostkach współpracujących z systemem. Wskaż zasady uzupełniania zużytych materiałów wchodzących w skład zestawu. Omów zasady dokumentowania gotowości sprzętu oraz sposoby zaopatrzenia i odzyskiwanie sprzętu wielorazowego.

TEMAT NR 4: ELEMENTY ANATOMII I FIZJOLOGII, OCENA POSZKODOWANEGO, BADANIE WSTĘPNE ORAZ SZCZEGÓŁOWE**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- przeprowadzić wywiad ratowniczy,
- dokonać oceny podstawowych funkcji życiowych oraz obrażeń ciała,
- przeprowadzić badanie wstępne i szczegółowe poszkodowanego.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Podstawy topografii narządów i układów. Elementy anatomii i czynności układu oddechowego, krążenia i nerwowego. Ocena podstawowych funkcji życiowych oraz badanie poszkodowanego.	4	wykład, ćwiczenia	Omów rolę poszczególnych narządów i układów w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu człowieka. Scharakteryzuj zasady i sposoby prowadzenia wywiadu ratowniczego. Przedstaw i zaprezentuj sposoby oceny podstawowych funkcji życiowych oraz sposoby oceny obrażeń ciała. Omów i zaprezentuj badanie wstępne oraz badanie szczegółowe poszkodowanego. Wskaż wpływ prawidłowości przeprowadzenia badania poszkodowanego na skuteczność udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.

TEMAT NR 5: POSZKODOWANY NIEPRZYTOMNY**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- ocenić stan poszkodowanego w zakresie podstawowych funkcji życiowych w tym oceny: przytomności, oddychania i krążenia,
- ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- zapewnić komfort termiczny, spokój i bezpieczeństwo do chwili przekazania poszkodowanego personelowi opieki zdrowotnej,
- przekazać poszkodowanego i informacje o nim oraz podjętych działaniach personelowi zakładu opieki zdrowotnej.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Poszkodowany nieprzytomny.	2	wykład, ćwiczenia	Omów przyczyny oraz niebezpieczeństwa związane z utratą przytomności. Zwróć uwagę na znaczenie prawidłowego tętna oraz zachowanie drożności dróg oddechowych i czynności oddychania u osoby nieprzytomnej. Zademonstruj postępowanie z osobą nieprzytomną. Pokaż słuchaczom pozycje ułożenia poszkodowanego w zależności od jego stanu, uwzględniając w tym pozycję bezpieczną. Omów przyczyny i postępowanie w przypadku omdlenia. Zwróć uwagę na komfort termiczny i psychiczny. Przypomnij zasady monitorowania poszkodowanego do czasu przekazania poszkodowanego zespołowi ratownictwa medycznego.

TEMAT NR 6: RESUSCYTACJA (DOROSŁY, DZIECKO, NIEMOWLĘ, NOWORODEK, SYTUACJE SZCZEGÓLNE)

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- samodzielnie prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem zestawu R-O i/lub R-1,
- udrożnić drogi oddechowe za pomocą rękoczynów udrażniających,
- udrożnić drogi oddechowe z zastosowaniem rurki ustno-gardłowej oraz ocenić skuteczność wykonanej czynności,
- usunąć ciało obce – płynne z dróg oddechowych przy użyciu metody bezprzyrządowej lub przy użyciu urządzenia ssącego,
- usunąć ciało obce – stałe z dróg oddechowych, poprzez zastosowanie ucisku nadbrzusza lub uciśnięcia klatki piersiowej,
- prowadzić oddech zastępczy bezprzyrządowo i przyrządowo z wykorzystaniem (LT-D, I-Gel) w tym 100% tlenem,
- prowadzić postępowanie w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych, w tym u kobiet w ciąży,
- zastosować sztuczną wentylację płuc metodą: usta-usta, usta- nos, usta-usta lub nos, usta-maską,
- prowadzić zewnętrzny masaż serca (zasady i parametry),
- ocenić stan poszkodowanego dziecka w zakresie podstawowych funkcji życiowych: przytomność, oddech, krążenie,
- wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową dziecka zgodnie z obowiązującymi wytycznymi,
- wykonać badanie wstępne noworodka lub niemowlęcia,
- wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową noworodka lub niemowlęcia z podawaniem tlenu pobieranego przez ratownika z worka samorozprężalnego z rezerwuarem tlenu,
- zastosować podstawowy sprzęt do prowadzenia sztucznej wentylacji: rurka ustno-gardłowa, nosowo-gardłowa, I-Gel, LT-D, urządzenie ssące, worek samorozprężalny, rezerwuuar tlenu, maski.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Postępowanie w nagłym zatrzymaniu krążenia według aktualnych wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji.	10	wykład, ćwiczenia	Omów zasady postępowania w przypadku nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Zademonstruj metody udrażniania dróg oddechowych. Pokaż sposoby usuwania płynnego ciała obcego z dróg oddechowych z wykorzystaniem ssaka ręcznego oraz zademonstruj usunięcie stałego ciała obcego z dróg oddechowych. Pokaż bezprzyrządowe i przyrządowe prowadzenie oddechu zastępczego wysokimi stężeniami tlenu. Wskaż zasady i parametry prowadzenia zewnętrznego masażu serca u dorosłego, dziecka, niemowlęcia, noworodka i kobiety w ciąży. Pokaż prowadzenie oddechu zastępczego metodą: usta-usta, usta-nos, usta-usta lub nos, usta-maską.

TEMAT NR 7: ZASADY DEFIBRYLACJI POSZKODOWANEGO METODĄ PÓŁAUTOMATYCZNĄ I AUTOMATYCZNĄ**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie użyć defibrylatora zautomatyzowanego,
- wykonać, w przypadku zatrzymania krążenia, defibrylację przy użyciu defibrylatora zautomatyzowanego.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Zasady defibrylacji AED.	3	wykład, ćwiczenia	Omów zasady działania defibrylatora zautomatyzowanego. Zwróć uwagę na wskazania i przeciwwskazania do jego użycia. Nawiąż do łańcucha przeżycia i wskaż ważność jego użycia jako istotnego elementu resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Wyjaśnij mechanizm uruchomienia urządzenia, zasady przyklejenia elektrod, postępowania zgodnie z komunikatami dźwiękowymi i wizualnymi. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo podczas używania AED. Zademonstruj alternatywne ułożenie elektrod.

TEMAT NR 8: WSTRZĄS**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozpoznać i ocenić stan poszkodowanego pod kątem wystąpienia wstrząsu,
- zabezpieczyć poszkodowanego we wstrząsie zgodnie z procedurą w tym: opatrzenie obrażeń, zapewnienie komfortu termicznego, zastosowanie tlenoterapii, ułożenie poszkodowanego w pozycji przeciwwstrząsowej, zapewnienia komfortu psychicznego.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Postępowanie z poszkodowanym we wstrząsie.	2	wykład, ćwiczenia	Omów rodzaje wstrząsów. Wskaż na zagrożenia w związku z wystąpieniem wstrząsu hipowolemicznego u poszkodowanego. Zwróć uwagę na przyczyny, rodzaje oraz objawy wstrząsu. Przedstaw postępowanie w udzielaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy z poszkodowanym w przebiegu wstrząsu. Omów oraz zademonstruj pozycję przeciwwstrząsową. Zwróć uwagę na procedury ratownicze.

TEMAT NR 9: INNE STANY NAGLE – DRGAWKI, CUKRZYCA, ZAWAŁ MIĘŚNIA SERCOWEGO, UDAR MÓZGOWY, ZATRUCIA, PODTOPIENIA**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił przeprowadzić stosowne procedury:

- w przypadku wystąpienia drgawek,
- w zaburzeniach krążeniowo-oddechowych w stanach nieurazowych,
- przy zatruciach wziewnych lub pokarmowych,
- ratowania po podtopieniu (czynności wykonywane w wodzie i po badaniu wstępnym).

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Stany nagłe w kwalifikowanej pierwszej pomocy.	2	wykład	Przedstaw informacje dotyczące objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, zatruc. Omów postępowanie z chorym na padaczkę w czasie i po ataku oraz w innych napadach drgawkowych. Zwróć uwagę na postępowanie z chorym na cukrzycę: przytomnym i nieprzytomnym. Omów postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zawału mięśnia sercowego. Przedstaw postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia udaru mózgu oraz w przypadku podejrzenia zatruc. Przedstaw mechanizm tonięcia. Omów postępowanie ratownicze w przypadku tonięcia w oparciu o obowiązujące wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji.

TEMAT NR 10: URAZY MECHANICZNE I OBRAŻENIA – ZŁAMANIA, ZWICHNIĘCIA, SKRĘCENIA, KRWOTOKI, OBRAŻENIA KLATKI PIERSIOWEJ, BRZUCHA, KRĘGOSŁUPA, GŁOWY I KOŃCZYN

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zastosować materiały opatrunkowe do opatrywania ran (elastyczne siatki opatrunkowe, bandaże elastyczny, dziany lub inne),
- założyć opatrunek osłaniający lub chłonny,
- założyć opatrunek uciskowy,
- zastosować opatrunek zastawkowy na rany klatki piersiowej,
- opatrzyć kikuta i zabezpieczyć amputowane części ciała,
- stosować procedury postępowania w sytuacji krwotoku zewnętrznego,
- wykonać doraźne zatamowanie krwotoku z kończyny,
- unieruchomić kończyny za pomocą standardowych szyn Kramera i innego sprzętu pomocniczego (np. chusta trójkątna, deska, kij, szyny) w oparciu o przyjęte procedury ratownicze,
- zdjąć kask u poszkodowanego motocyklisty,
- dokonać stabilizacji odcinka szyjnego kręgosłupa za pomocą kołnierza (przez jednego lub dwóch ratowników),
- unieruchomić poszkodowanego z urazem kręgosłupa z wykorzystaniem dostępnego sprzętu unieruchamiającego (np. kamizelka-szyna kręgosłupowa, nosze typu deska z pasami mocującymi lub inne),
- udzielić kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku obrażeń: głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania,
- sprawować opiekę nad poszkodowanym (obserwacja podstawowych czynności życiowych i reagowanie).

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Urazy mechaniczne i obrażenia ciała.	11	wykład, ćwiczenia	Omów rodzaje ran i podstawy aseptyki i antyseptyki. Przedstaw różnicę pomiędzy krwawieniem a krwotokiem. Omów rodzaje krwotoków i zasady ich tamowania. Przedstaw zasady opatrywania ran. Omów rodzaje złamań, objawy i ich konsekwencje. Scharakteryzuj urazy w obrębie stawów. Przedstaw zasady unieruchamiania urazów kostno-stawowych. Zaprezentuj sposoby postępowania w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń. Przedstaw objawy oraz zasady postępowania w obrażeniach kręgosłupa. Zaprezentuj oraz nadzoruj ćwiczenia w zakresie udzielania pomocy poszkodowanemu z podejrzeniem urazu kręgosłupa. Omów i zaprezentuj procedury ratownicze w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy.

TEMAT NR 11: URAZY CHEMICZNE, TERMICZNE, ELEKTRYCZNE, ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE, AKTY TERRORU**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zastosować procedury postępowania w przypadku: oparzeń termicznych, odmrożeń oraz oparzeń chemicznych,
- przeprowadzić dekontaminację wstępną uszkodzonego oparzonego substancją chemiczną,
- dokonać oceny możliwości zastosowania tlenoterapii w danej sytuacji w oparciu o wiedzę z taktyki działań ratowniczych.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Urazy i zagrożenia środowiskowe.	3	wykład, ćwiczenia	Omów objawy i zagrożenia w przypadku urazów i obrażeń termicznych, chemicznych i elektrycznych. Przedstaw drogi wnikania i działanie na organizm ludzki niektórych substancji chemicznych. Omów i zaprezentuj procedury postępowania w przypadku urazów termicznych, chemicznych i elektrycznych. Omów postępowanie w przypadku wychłodzenia organizmu (hipotermia). Omów zasady dekontaminacji uszkodzonych. Przedstaw zagrożenia środowiskowe i taktykę działań ratowniczych w przypadku aktu terroru.

TEMAT NR 12: TAKTYKA DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH – ZDARZENIA MASOWE, MNOGIE, POJEDYNCZE, SEGREGACJA WSTĘPNA, KARTA UDZIELONEJ POMOCY, LOGISTYKA**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić założenia taktyczne realizowane w poszczególnych fazach akcji ratowniczej,
- przeprowadzić ocenę stanu poszkodowanego w oparciu o algorytmy,
- ocenić podstawowe funkcje życiowe (przytomność, oddychanie, krążenie),
- przeprowadzić ogólne badanie całego ciała w zakresie podstawowym (badanie wzrokowe, manualne) w celu ustalenia obrażeń (rany, krwotoki, urazy kostnowstawowe, urazy kręgosłupa, urazy termiczne, chemiczne),
- wykonać ocenę stanu poszkodowanego: rana głowy, uraz kręgosłupa, złamanie w obrębie kończyny dolnej i górnej, krwotok zewnętrzny w obrębie kończyny górnej lub dolnej, uraz klatki piersiowej, uraz brzucha,
- przeprowadzić segregację poszkodowanych w sytuacji zdarzenia mnogiego lub masowego, z zakwalifikowaniem do poszczególnych grup segregacji (osoby wymagające natychmiastowej pomocy, w drugiej kolejności osoby wymagające pilnej pomocy, a następnie osoby wymagające pomocy odroczonej),
- wypełnić kartę udzielonej pomocy,
- stosować kolory segregacyjne.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Założenia taktyczne w ratownictwie.	6	wykład, ćwiczenia	Przedstaw założenia taktyczne w ratownictwie – procedura i znaczenie. Wyjaśnij pojęcie zdarzenia masowego, mnogiego, pojedynczego. Omów segregację wstępną jako proces określenia priorytetów leczniczo-transportowych. Wskaż cel i zasady szybkiej oceny stanu poszkodowanego w podstawowym zakresie. Omów zasady podziału poszkodowanych na grupy segregacyjne. Omów kartę segregacyjną oraz kartę udzielonej pomocy. Przedstaw zasady współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym.

TEMAT NR 13: EWAKUACJA ZE STREFY ZAGROŻENIA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozpoznać zagrożenia dla poszkodowanych,
- wyznaczyć strefy zagrożenia, z których obowiązuje ewakuacja,
- stosować procedury ratownicze podczas ewakuacji poszkodowanych,
- dokonywać wyboru właściwego sposobu układania na noszach,
- układać poszkodowanych w pozycjach: bocznej ustalonej (i modyfikacje), resuscytacyjnej, przeciwwstrząsowej, półsiedzącej, półsiedzącej z opuszczonymi nogami,
- stosować jednoosobowe sposoby przemieszczania (chwyt Rauteka lub jego modyfikacje),
- stosować zespołowe sposoby ze szczególnym uwzględnieniem poszkodowanego z urazem kręgosłupa,
- układać poszkodowanego w sytuacji urazu głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, podejrzenia wstrząsu, kobiety w ciąży,
- przeprowadzać kwalifikowany i bezpieczny transport osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia,
- omówić zasady ewakuacji poszkodowanego z urazami lub obrażeniami kręgosłupa,
- omówić zasady ewakuacji poszkodowanych z urazami lub obrażeniami innych okolic ciała (głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy),
- omówić zasady ewakuacji poszkodowanych z innymi urazami lub obrażeniami (np. złamania, krwotoki, rany różnych okolic ciała),
- omówić charakterystyczne cechy ułożeń poszkodowanych stosowanych w kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz sytuacji, w których są one wykonywane,
- stosować się do zaleceń w odniesieniu do prowadzenia działań i sprawowania opieki nad poszkodowanym w nocy oraz w niekorzystnych dla poszkodowanego warunkach atmosferycznych,
- zorganizować ewakuację z miejsca zagrożenia.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Zasady identyfikacji zagrożeń dla poszkodowanych i ratowników oraz wyznaczania strefy zagrożenia. Sposoby ewakuacji poszkodowanych w różnych warunkach taktycznych.	4	wykład, ćwiczenia	Omów, a następnie przeprowadź ćwiczenia obejmujące: rozpoznanie zagrożenia dla poszkodowanych, wyznaczenia stref zagrożenia, stosowania procedur ratowniczych podczas ewakuacji poszkodowanych, układania na noszach, układania poszkodowanych w pozycjach: bocznej ustalonej (i modyfikacje), resuscytacyjnej, przeciwwstrząsowej, półsiedzącej, półsiedzącej z opuszczonymi nogami, stosowania jednoosobowych sposobów przemieszczania (chwyt Rauteka lub jego modyfikacje), stosowania zespołowych sposobów ze szczególnym uwzględnieniem poszkodowanego z urazem kręgosłupa, układania poszkodowanego w sytuacji urazu głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, podejrzenia wstrząsu, kobiety w ciąży. Omów przeprowadzenie kwalifikowanego i bezpiecznego transportu osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. Scharakteryzuj zasady ewakuacji poszkodowanego z obrażeniami kręgosłupa oraz zasady ewakuacji

				poszkodowanych z obrażeniami innych okolic ciała (głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy). Przedstaw również zasady ewakuacji poszkodowanych z innymi obrażeniami (np. złamania, krwotoki, rany różnych okolic ciała). Omów charakterystyczne cechy ułożeń poszkodowanych stosowanych w kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz w sytuacji, w których są one wykonywane. Omów i zaprezentuj ewakuację z miejsca zagrożenia.
--	--	--	--	--

TEMAT NR 14: UDZIELANIE KWALIFIKOWANEJ PIERWSZEJ POMOCY W SYTUACJACH SYMULOWANYCH

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- ocenić zastaną sytuację ratowniczą i prognozować jej rozwój - rozpoznanie wstępne,
- ocenić aktualne zagrożenia uszkodzonych w miejscu zdarzenia i ryzyko ratownicze,
- konstruować i przyjąć plan działań ratowniczych,
- zastosować podział na podstawowe zadania taktyczne z zakresu ratownictwa medycznego – przybycie, zabezpieczenie miejsca zdarzenia, dotarcie do uszkodzonego, udzielenie pomocy lub ewakuacja, wykonanie dostępu do uszkodzonego – w zdarzeniach komunikacyjnych, chemicznych, pożarowo-wybuchowych, budowlanych, górskich, górniczych, wysokościowych, wodnych (morskich) i wykonywanie innych czynności ratowniczych, np. przewidzianych dla specjalistycznych grup ratowniczych,
- omówić rolę i zadania centrum powiadamiania ratunkowego lub zintegrowanego stanowiska kierowania Państwowej Straży Pożarnej.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Symulacje działań ratowniczych.	7	ćwiczenia	Przeprowadź symulacje, w trakcie których uczestnicy będą mieli możliwość: dokonać wstępnego rozpoznania, ocenić zagrożenia w miejscu zdarzenia oraz ocenić ryzyko ratownicze, przyjąć prawidłowy plan działań ratowniczych, zastosować podstawowe zadania taktyczne, pełnić rolę kierującego działaniami ratowniczymi, przeprowadzić ocenę wstępną uszkodzonego oraz zastosować sprzęt i materiały opatrunkowe będące na wyposażeniu zestawu RO i/lub R1.

TEMAT NR 15: PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY WSPARCIA POSZKODOWANYCH**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić wpływ sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania ratownika i poszkodowanego,
- omówić pojęcie stresu (rodzaje, źródła, objawy i skutki) w działaniach ratowniczych,
- omówić temat konieczności wsparcia psychicznego poszkodowanych oraz ratowników,
- stosować się do zasad organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia,
- nawiązać kontakt z poszkodowanym i udzielić mu wsparcia psychicznego,
- radzić sobie z sytuacjami trudnymi w kontakcie z poszkodowanymi,
- radzić sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Wpływ sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania ratownika i stan poszkodowanych.	3	wykład, ćwiczenia	Omów wpływ sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania ratownika i poszkodowanego. Scharakteryzuj pojęcie stresu (rodzaje, źródła, objawy i skutki) w działaniach ratowniczych. Omów zagadnienia dotyczące konieczności wsparcia psychicznego poszkodowanych oraz ratowników. Przedstaw zasady organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia, a także nawiązania kontaktu z poszkodowanym i udzielenia mu wsparcia psychicznego. Zaprezentuj sposoby radzenia sobie z sytuacjami trudnymi w kontakcie z poszkodowanymi. Omów sposoby radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

TEMAT NR 16: ZAJĘCIA DO DYSPOZYCJI PROWADZĄCYCH**CEL:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił prawidłowo wykonywać zadania ratownicze właściwe dla Policji.

Lp.	Zagadnienia	Godz. lekcyjne	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Zagadnienia określa osoba realizująca kurs wskazując moduł, który jest najbardziej przydatny przy wykonywaniu zadań ratowniczych właściwych dla Policji lub konieczny do powtórzenia w danej grupie uczestników.	5	wykład, ćwiczenia	Określ moduł, który jest najbardziej przydatny przy wykonywaniu zadań ratowniczych właściwych dla Policji lub konieczny do powtórzenia w danej grupie uczestników. W miarę możliwości zalecana jest również wizyta słuchaczy w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz w zintegrowanym stanowisku kierowania Państwowej Straży Pożarnej lub w Centrum Powiadamiania Ratunkowego.